

ПАМ'ЯТКА З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

для здобувачів освіти ХКФК

🔍 Що таке академічна доброчесність?

Це сукупність етичних принципів і правил, яких мають дотримуватись учасники освітнього процесу:

- ✓ чесність у навчанні.
- ✓ повага до інтелектуальної власності.
- ✓ самостійність у виконанні завдань.
- ✓ відповідальність за результати навчання.

⊗ Що вважається порушенням академічної доброчесності?

- ✗ Плагіат – використання чужих ідей, текстів або рішень без посилання на автора
- ✗ Списування – виконання робіт з підказками, з чужих матеріалів або за когось
- ✗ Фабрикація – вигадкування неіснуючих даних або джерел
- ✗ Фальсифікація – навмисне спотворення результатів або інформації
- ✗ Обман – подання завідомо неправдивої інформації щодо участі у навчальному процесі
- ✗ Підробка документів – зміна або створення фальшивих документів
- ✗ Неправомірна допомога – виконання завдання за іншу особу або передача їй готової роботи

💡 Як дотримуватись академічної доброчесності?

- ✓ Виконуй завдання самостійно
- ✓ Використовуй лише дозволені джерела і програми
- ✓ Оформлюй посилання на використані джерела
- ✓ Пиши власні висновки та формулювання
- ✓ Поважай працю інших
- ✓ Не користуйся сторонньою допомогою під час іспитів, заліків, тестувань

📌 Пам'ятай:

Порушення академічної доброчесності — це не лише неетична поведінка, але й **пряма шкода твоїй репутації та навчанню.**

За порушення можуть бути застосовані санкції:

- анулювання оцінки.
- недопуск до заліку чи іспиту.
- відрахування з коледжу (у разі систематичних порушень).

Будь чесним – будь гідним!

Академічна доброчесність – це твоя особиста відповідальність та професійна репутація!

ПРАВИЛА ЦИТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Навіщо потрібне цитування?

Цитування демонструє, що ти:

- поважаєш авторське право,
- не привласнюєш чужі думки,
- підтверджуєш власну позицію авторитетними джерелами,
- дотримуєшся принципів академічної доброчесності.

2. Як правильно цитувати?

Цитата — це дослівне відтворення фрагменту тексту іншого автора.

- Завжди **бери цитати в лапки або виділяй у вигляді окремого абзацу, якщо вона велика.**
- **Обов'язково вкажуй автора, назву джерела, рік видання.**
- Використовуй **нейтральні фрази**, наприклад:
  - Як зазначає Іваненко І.П. (2021), «...».
  - У посібнику [3, с. 25] вказано, що...

3. Як оформити бібліографічне посилання?

Оформлення здійснюється згідно з державним стандартом **ДСТУ 8302:2015**.

Найпоширеніші приклади:

◆ Книга одного автора:

Прізвище, ініціали. Назва книги. – Місто: Видавництво, рік. – Кількість сторінок.

Приклад:

Петренко І.І. Основи програмування. – Київ: Академія, 2021. – 240 с.

◆ Книга двох і більше авторів:

Прізвище 1, Прізвище 2, Прізвище 3. Назва книги...

Приклад:

Іваненко С.М., Коваль Ю.О. Основи баз даних. – Харків: Світ знань, 2020. – 180 с.

◆ Стаття з журналу:

Прізвище І.П. Назва статті // Назва журналу. – Рік. – № Номер. – С. сторінки.

Приклад:

Сидоренко Л.В. Плагіат як порушення доброчесності // Вища освіта України. – 2022. – №1. – С. 55–58.

◆ Інтернет-джерело:

Прізвище І.П. Назва документа або сторінки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL (дата звернення).

Приклад:

Мельник О. Роль академічної доброчесності в освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/edu/87654/> (дата звернення: 25.06.2025).

4. Як оформити список використаних джерел?

- Оформлюється в кінці роботи під заголовком «**Список використаних джерел**».
- Джерела розміщуються **за алфавітом** (українські, потім іноземні).
- Усі джерела мають бути згадані в основному тексті (через посилання або цитування).

ПАМ'ЯТАЙ:

Неправильно оформлена цитата або відсутнє джерело = **ПЛАГІАТ**.

Пам'ятка для здобувачів освіти Харківського комп'ютерного фахового коледжу щодо використання ШІ в освітньому процесі

ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ:

- ✦ Використовувати ШІ для пошуку ідей, прикладів, планування тексту;
- ✦ Застосовувати мовні моделі (ChatGPT, Gemini, Copilot тощо) як консультантів – але не як авторів;
- ✦ Використовувати сервіси для перевірки граматики, стилю, оформлення;
- ✦ Створювати зображення/графіку за допомогою ШІ з обов'язковим позначенням;
- ✦ Аналізувати згенерований матеріал і вносити зміни самостійно.

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- ✗ Здавати як власну роботу повністю згенерований ШІ текст, код або зображення;
- ✗ Користуватися ШІ на контрольних, іспитах, заліках тощо;
- ✗ Використовувати ШІ без критичної оцінки достовірності інформації;
- ✗ Вводити в оману викладача щодо самостійності виконання роботи.

НЕ ЗАБУДЬ!

Якщо ти використовував ШІ – **зазнач це в роботі**. Наприклад:

"Під час підготовки було використано сервіс ChatGPT для генерації варіантів структури роботи. Остаточне формулювання та редагування виконано автором."

📌 2. Зразки формулювань для зазначення використання ШІ у роботах

- ✦ Під час підготовки даної роботи використовувався ШІ-сервіс ChatGPT з метою отримання прикладів реалізації алгоритму. Усі приклади були адаптовані автором.
- ✦ Зображення на с. 4 створене за допомогою генератора Midjourney. Використано як ілюстративний матеріал.
- ✦ Формулювання визначення взято зі згенерованого варіанту (Bing AI) та скориговане відповідно до навчального матеріалу.
- ✦ Частина вступу була створена з використанням інструменту Grammarly та редагована вручну.

3. Графічна інформаційна листівка для здобувачів освіти

Назва:

🔍 *«Як відповідально використовувати штучний інтелект у навчанні»*

Зміст для макету (текст):

📌 ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ! ПАМ'ЯТАЙТЕ:

- ✓ ШІ – це інструмент, а не автор твоєї роботи
- ✓ Твої знання важливіші за чужі підказки
- ✓ Правильно посилайся на ШІ, якщо використовуєш
- ✓ Порухення доброчесності = перездача / догана

☐ Питання для себе:

- Я зрозумів(ла) зміст згенерованого тексту?
- Чи вмію пояснити, чому використав(ла) саме таке рішення?
- Чи можу самостійно відтворити частину роботи без ШІ?

✦ Використовував ШІ? Напиши про це!

Наприклад:

"Ідеї для структури роботи сформовано за допомогою ChatGPT, зміст уточнено автором."

Під час підготовки було використано сервіс ChatGPT для створення варіантів пам'ятки. Остаточне формулювання та редагування виконано автором.